

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Maardu Linnavalitsus
olga.jevdokimova@maardu.ee
Kallasmaa 1
74111, Maardu

22.12.2023 nr 5.1-3/53020-10

ETTEKIRJUTUS

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht: 18.12.2023, Tallinn

Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 75¹ lõike 4 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 25.08.2023 käskkirja nr 120 alusel, arvestades menetluse käigus kogutud tõendeid ja välja selgitatud asjaolusid, teeb Sotsiaalkindlustusameti õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse järelevalve juhtivspetsialist Kristel Vallsalu Maardu Linnavalitsusele (registrikood 75011470, aadress Kallasmaa 1, Maardu, Harjumaa) ettekirjutuse järgmise kohustusega:

Resolutsioon:

1. Tagada abivajavate isikute (sh asendushooldusel viibivate laste) toimetuleku parandamiseks juhtumikorralduse põhimõtte kasutamine juhtudel, kus abi vajav isik vajab pikaajalist ja mitmekülgset abi (sh pikaajalist hooldust, milleks on vaja koordineerida mitme organisatsiooni koostööd abi andmisel).

Alus: Sotsiaalhoolekande seaduse § 9 lõige 1, mille kohaselt kasutatakse juhtumikorralduse põhimõtet, kui isiku toimetuleku parandamiseks on vaja pikaajalist ja mitmekülgset abi, sealhulgas pikaajalist hooldust, milleks on vaja koordineerida mitme organisatsiooni koostööd abi andmisel.

Täitmise tähtaeg: 01.07.2024.

Sunniraha hoiatus: juhul, kui käesolev ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, rakendab Sotsiaalkindlustusamet Maardu Linnavalitsusele VVS § 75¹ lõike 4 alusel sunniraha 500 eurot.

2. Tagada, et asendushooldusele suunatud lapse juhtumiplaan vaadatakse koostöös asendushooldusteenuse osutajaga üle vähemalt üks kord aastas.

Alus: Sotsiaalhoolekande seaduse § 10 lõige 3, mille kohaselt eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus täiendab lapse juhtumiplaani pärast lapse asendushooldusele suunamist koostöös asendushooldusteenuse osutajaga. Asendushooldusele suunatud lapse juhtumiplaan vaadatakse üle vähemalt üks kord aastas.

Täitmise tähtaeg: 01.07.2024.

Sunniraha hoiatus: juhul, kui käesolev ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, rakendab Sotsiaalkindlustusamet Maardu Linnavalitsusele VVS § 75¹ lõike 4 alusel sunniraha 500 eurot.

3. Tagada, et iga abivajadusega lapse teate menetlemisel hinnatakse lapse abivajadust enne talle sobiva meetme kohaldamist.

Alus: Lastekaitseaduse § 28 lõige 1, mille kohaselt tuleb enne abivajavale lapsele sobiva meetme kohaldamist hinnata lapse abivajadust.

Täitmise tähtaeg: 01.07.2024.

Sunniraha hoiatus: juhul, kui käesolev ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, rakendab Sotsiaalkindlustusamet Maardu Linnavalitsusele VVS § 75¹ lõike 4 alusel sunniraha 1500 eurot.

4. Tagada, et peale abivajavast lapsest teada saamist, hindab lastekaitsetöötaja lapse abivajadust ja teeb 10 päeva jooksul otsuse juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule.

Alus: Lastekaitseaduse § 29 lõige 3, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus kümne päeva möödumisel abivajavast lapsest teada saamisest tegema otsuse juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule, koosmõjus lastekaitseaduse § 17 lõike 1 punktiga 3.

Täitmise tähtaeg: 01.07.2024.

Sunniraha hoiatus: juhul, kui käesolev ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, rakendab Sotsiaalkindlustusamet Maardu Linnavalitsusele VVS § 75¹ lõike 4 alusel sunniraha 1500 eurot.

5. Tagada abivajava lapse abivajaduse hindamisel ja abi osutamisel lapse arvamuse välja selgitamine ja dokumenteerimine ning selle lisamine lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile.

Alus: Lastekaitseaduse § 29 lõige 5, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus abivajava lapse abivajaduse hindamisel ja abi osutamisel välja selgitama ja dokumenteerima lapse arvamuse ning lisama selle lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile, kui eriseadus ei sätesta teisiti, koosmõjus lastekaitseaduse § 17 lõike 1 punktiga 3.

Täitmise tähtaeg: 01.07.2024.

Sunniraha hoiatus: juhul, kui käesolev ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, rakendab Sotsiaalkindlustusamet Maardu Linnavalitsusele VVS § 75¹ lõike 4 alusel sunniraha 1000 eurot.

Kui ettekirjutuse adressaat jätab ettekirjutuse määratud tähtajaks täitmata, tuleb sunniraha tasuda Rahandusministeeriumi arvelduskontole SEB Pank EE891010220034796011 või Swedbank EE932200221023778606, maksekorralduse viitenumber on 2800048574 ja selgituses märkida sunniraha määranud asutuse nimi, ettekirjutuse number ja sõna "sunniraha".

Ettekirjutuse täitmisest või sunniraha tasumisest palume informeerida Sotsiaalkindlustusametit kirjalikult postiaadressil Paldiski mnt 80, 15092 Tallinn või digitaalselt allkirjastatud dokumendina elektronposti aadressil info@sotsiaalkindlustusamet.ee või kristel.vallsalu@sotsiaalkindlustusamet.ee **10 päeva jooksul** arvates ettekirjutuses määratud täitmise tähtajast.

Vabatahtlikult tähtajaks sunniraha tasumata jätmise puhul nõutakse sunniraha sisse asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 15 lõike 1 kohaselt täitemenetluse seadustikus sätestatud korras nagu kohtuotsusest tulenev rahaline nõue. Seega lisandub sunnirahale selle vabatahtliku tähtaegse mittetasumise korral kohtutäituri tasu. Sunniraha tasumine ei võta adressaadilt kohustust ettekirjutus täita ning täitmata kohustuste eest võib sunniraha rakendada korduvalt.

Vaidlustamisviide

Juhul kui haldusakti adressaat leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on tal õigus esitada vaie või kaebus halduskohtule 30 päeva jooksul arvates päevast, millal vaide või kaebuse esitaja vaidlustatavast haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saama.

Menetluskäik ja põhjendused

Sotsiaalkindlustusamet algatas 12.10.2022 järelevalvemenetluse Maardu Linnavalitsuses kohaliku omavalitsuse üksuse poolt korraldatavate sotsiaalteenuste ja muu abi kvaliteedi ning lastekaitsealase töö korraldamise üle. Tuvastatud rikkumised on välja toodud järelevalve aktis nr 5.1-3/53020-4. Tuvastatud puuduste osas ettekirjutust ei tehtud, kuid määrati järelkontrolli aeg peale 01.09.2023.

Sotsiaalkindlustusamet algatas järelkontrolli 26.09.2023. Järelkontrolli käigus tuvastati, et Maardu Linnavalitsus ei ole kontrollitud lastekaitsemenetlustes täitnud kõiki LasteKSis ja SHSis sätestatud nõudeid ja kohustusi. Järelkontrolli tulemused on kirjeldatud järelevalve 01.12.2023 aktis nr 5.1-3/53020-7.

Eesti Vabariigi põhiseadusest tulenevalt otsustavad ja korraldavad kõiki kohaliku elu küsimusi kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt. Kohalikule omavalitsusele võib panna kohustusi ainult seaduse alusel või kokkuleppel kohaliku omavalitsusega. Riik on kohalikule omavalitsusele pannud LasteKSga kohustused ja ülesanded laste õiguste ja heaolu tagamisel ning lastekaitse korraldamisel, võttes arvesse sihtrühma haavatavust. Kohalik omavalitsus on esimene asutus, kellele poole on lastel või abivajavate laste vanematel võimalus pöörduda ning abi saada. Kui kohalik omavalitsus ei taga talle seadusega pandud kohustuste täitmist, jäävad abivajavad või hädaohus olevad lapsed ilma abita ning pikemas perspektiivis mõjutab see oluliselt nende kasvamist täisväärtuslikeks ühiskonna liikmeteks. Kohaliku omavalitsuse üks põhimõtteid on seaduste järgimine oma ülesannete ja kohustuste täitmisel.

Pikaajalise hoolduse (sh asendusteenusel viibiva lapse) abivajaduse väljaselgitamisel ja abistamisel peab KOV lähtuma juhtumikorralduse põhimõtetest – KOV-i töötaja (lastekaitsetöötaja juhtumikorraldajana) jõuab koostöös abivajava isikuga temale vajalike ja sobivate lahendusteni, tagab isiku juurdepääsu abile, vajaduse korral koostab juhtumiplaani ja kaasab juhtumiplaani koostamisse teenuseosutajaid, nõustab ja toetab isikut, et ta hakkaks teenuseid saama. On oluline, et abivajava inimese abivajadus on välja selgitatud õigeaegselt ja täpselt ning inimesele abi osutamiseks on koostatud juhtumiplaan, kust nähtub erinevate võrgustikupartnerite panus meetmete rakendamisel. KOV-i töötaja roll juhtumikorraldajana on oluline, et võrgustik teeks järjepidevalt abivajaja aitamiseks koostööd.

[Lapse heaolu hindamise käsiraamat selgitab](#), et peale abivajavast lapsest teate saamaist, peab lastekaitsetöötaja võimalikult kiiresti hindama lapse abivajadust. „Esialgse hindamise eesmärk on saada esmane ülevaade lapse abivajadusest ning kui kiiresti peab sekkuma. Mõnel juhul võib olla olukord nii kriitiline, et tegutseda tuleb juba enne, kui lapse abivajadust on jõutud kõigis selle aspektides hinnata. Esialgne hüpotees lapse abivajaduse kohta tekib juba teate vastuvõtmisel. Saadud informatsiooni alusel peab lastekaitsetöötaja viivitamatult määratlema, kas laps on hädaohus või abivajav. Esialgne otsus juhtumikorralduse algatamise või algatamata jätmise kohta tuleb teha, tuginedes saadud teatele ning võimalikule varasemale teadaolevale informatsioonile pere ja lapse kohta. Oluline on silmas pidada vahetut ohtu ning võimalikku (ennustatavat) ohtu tulevikus.“ Seega on 10 päeva jooksul tehtud otsus juhtumikorralduse algatamise või algatamata jätmise kohta äärmiselt oluline just lapse turvalisuse ja heaolu seisukohast. Kui lastekaitsetöötaja 10 päeva jooksul esialgset abivajadust ei hinda ja otsust ei tee, võib olla halvimal juhul tagajärjeks abivajava lapse hädaohtu sattumine või pikaajaliste tagajärgedega trauma tekkimine.

Abivajaduse hindamise eesmärk on tagada olukord, kus lapsele ei osutata juhuslikke ja käepäraseid meetmeid, mis kohaliku omavalitsuse üksusel olemas on, vaid selgitatakse välja lapse tegelik vajadus ning planeeritakse sobivaid meetmeid nende vajaduste rahuldamiseks.

Lapse abivajadust hinnates peab lastekaitsetöötaja andma hinnangu lapse füüsilisele, tervislikule, psühholoogilisele, emotsionaalsele, sotsiaalsele, kognitiivsele, hariduslikule ja majanduslikule seisundile; last kasvatava isiku vanemlikele oskustele. Lastekaitsetöötaja või lapsega töötav isik peab lapse abivajaduse hindamisse kaasama lapse ja last kasvatava isiku või lasteasutuse, kus laps viibib. Abivajaduse hindamisele tuginedes koostatakse eesmärgistatud tegevuskava, milles planeeritakse süsteemsed, ajaraamide ja vastutajatega tegevused.

Lapse arvamuse väljaselgitamine tagab parimal võimalikul moel abivajava lapse arvamuse väljaselgitamise kohustuse täitmise ja sellega võimaluse korral arvestamise ning on tihedalt seotud LasteKS § 21 (Lapse huvidest lähtumine) rakendamisega.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid on ettekirjutuse ja sunniraha hoiatuse tegemine põhjendatud.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 andis Sotsiaalkindlustusamet võimaluse enne ettekirjutuse tegemist Maardu Linnavalitsusele esitada oma arvamus ja vastuväited kavandatava ettekirjutuse kohta hiljemalt 12.12.2023.

Maardu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna juhataja Olga Jevdokimova saatis 11.12.2023 Sotsiaalkindlustusametile teate, et Maardu Linnavalitsusel ei ole vastuväiteid kavandatava ettekirjutuse kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristel Vallsalu
järelevalve juhtivspetsialist